

Nyt fra Forskningscenter for Økologisk Jordbrug – fra det økologiske sædskifteforsøg.

Af Margrethe Askegaard, forsker ved Danmarks JordbrugsForskning

Lige nu i marken

Vi er kommet rigtig godt fra start på alle de fire forsøgslokaliteter. Afgrøderne udvikler sig godt og ensartet. Der har endnu ikke vist sig problemer med sygdomme og skadedyr, heller ikke i sukkerroerne på Flakkebjerg og Holeby. Dog ser vi på alle lokaliteterne bladrandbillernes tydelige visitkort langs bladrandene af ærteplanterne. Det syn har vi dog vænnet os til – sådan ser ærterne bare ud. Stankelbenlarver har vi heldigvis ikke set noget til siden 1998 på Jyndeved, hvor de ødelagde flere af vores parceller med vårhvede efter kløvergræs. Vi ser begyndende tegn på kvælstofmangel i vinterhvede i de systemer som ikke tilføres gylle, også hvor forfrugten er kløvergræs.

Etablering af udlæg

Udlæggene, både kløvergræs og efterafgrøde, spirer meget fint frem. Vores etableringsmetode afhænger af jordtypen. På de lette jorde i Jyndeved og Foulum sår vi i 1 cm dybde og uden brug af efterharve. Det betyder, at frøene efter såning ligger i en forsænket rille i jorden. Denne metode har alle år givet en meget sikker fremspiring når de småfrøede kløverarter indgår i blandingerne. På lerjorden i Flakkebjerg er såbedet meget knoldet. Her anvendes i stedet såning med løftede såtude og brug af efterharven for at ryste frøene ned mellem jordknoldene.

Kløver i kløvergræsmarkerne på Foulum

På Foulum ser vi i år en markant forskel i kløverbstanden i kløvergræsmarkerne, fra høj bestand i nogle parceller til næsten ingen kløver i andre. Etableringen af kløverudlægget sidste forår fulgte den normale procedure. Dog drillede vejret så såningen af udlægget først skete 11 dage efter såning af dæksæden. Men på trods af vejrdrillerier var fremspiringen god. De store forskelle hænger sammen med de grundlæggende forsøgsbehandlinger, nemlig gylle (med og uden) og efterafgrøde (med og uden) som begge påvirker forsyningen af kvælstof til afgrøden. Og faktorer som påvirker forsyningen af kvælstof til afgrøden påvirker som bekendt også konkurrenceforholdet mellem dæksæd og udlæg. Hvor dæksæden (vårbyg) ikke havde en efterafgrøde som forfrugt og heller ikke blev tildelt gylle finder vi i år den højeste kløverbestand. Her ydede vårbyggen sidste år kun 19 hkg kerne pr. ha på Foulum. I parceller med efterafgrøde og med gylle, hvor vårbyggen gav over dobbelt så meget nemlig 43 hkg kerne pr. ha, finder vi i år en meget lille bestand af kløver i kløvergræsset. Vores vurdering er, at vi i systemer med højt N-input til afgrøden vil opleve kløvergræsmarker med en mindre kløverbestand og dermed mindre kvælstof-fiksering. Kløvergræsmarkerne vil på denne måde kunne virke som en kvælstof-stødpude i systemerne. Det bliver meget spændende, at få denne vækstsæson med idet vi så har den første fulde fuld rotation og dermed bliver istand til at sammenligne de forskellige sædskifte-systemer, blandt andet med hensyn til kvælstof, kløverbestande og udbytter.

Vores erfaring med bekæmpelse af stankelbenlarver

I et tidligere nummer af Økologisk Jordbrug omtales fræsning af jorden som et middel til at bekæmpe stankelbenlarver. Vores erfaringer fra Jyndeved er imidlertid, at fræsning ikke kan klare problemet. Derimod fik vi et godt resultat ved at anvende en traktormonteret ”bredbrænder” med

varmeskjold. En efterfølgende optælling fandt vi op til 160 døde laver pr. m². Brændingen blev udført sen aften og tidlig morgen hvor larverne typisk befinder sig oven på jorden for at æde.